

Het goede nieuws van Jezus

Video: <https://thebibleproject.com/videos/gospel-kingdom/>

In de stijl van ons nieuw jaarthema 'Big Bible Questions', ben ik afgelopen week de Bijbel ingedoken met de vier sleutels die Menno ons heeft aangereikt:

1. Jezus eerst
2. De Bijbel is geïnspireerd door God; context is belangrijk om de tekst te kunnen begrijpen
3. Vergelijk schrift met schrift
4. Leef naar wat je begrijpt

En ik ben bij Jezus zelf begonnen, naar wat Hij zelf zegt, om de kern van zijn boodschap te bestuderen.

Jezus eerst

De kern van Zijn onderwijs is samengevat in de Bergrede. Je zou kunnen zeggen dat de zaligsprekingen de 'mission statement' van Jezus zijn. Hij brengt het goede nieuws, en dit is het eerste wat Hij de discipelen onderwijst:

Mattheus 5: 1-12

Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op, en nadat Hij was gaan zitten, kwamen zijn discipelen bij Hem. En Hij opende Zijn mond en onderwees hen. Hij zei:

Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Zalig zijn de vreedstichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen. Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij.

Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de hemelen, want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn.

In mijn jongere jaren had ik moeite met deze tekst. Ik interpreteerde deze tekst als leefregels: zo moet ik leven om later in het eeuwige leven beloond te worden. Maar ik kon het niet (net als Paulus zegt in Rom. 7: 19 – *want het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik*). Het gaf me dus weinig hoop en ik sloeg dit stuk het liefst over.

Nu begrijp ik deze tekst heel anders en lees ik het als een belofte van God, maar daar kom ik later op terug.

Context

Om deze tekst beter te begrijpen zijn er een paar belangrijke aanknopingspunten:

- Mattheus heeft het evangelie opgeschreven voor de Joden. Hij wil de Joden overtuigen dat Jezus de langverwachte Messias is, de nieuwe Koning die Gods heerschappij zal herstellen.
 - o Mattheus begint met het geslachtsregister van Jezus, de aankondiging van Zijn geboorte en het verhaal van Johannes de Doper om aan te geven dat Jezus de Messias is.
 - o Mattheus refereert vaak naar teksten uit het Oude Testament om te laten zien dat alleen Jezus de profetieën vervult.
- Mattheus beschrijft het langverwachte Koninkrijk van God. Israël was al lang aan het wachten op de dag dat God Israël in haar eer zou herstellen, en de Messias zou komen om een nieuw tijdperk in te luiden (zoals beschreven in de profetieën van Daniel en Jesaja).
- De Joden leefden in de verwachting dat God weer onder de mensen zou gaan wonen, net als in de tijd van Moses of David/Salomo. Daarom wordt de geboorte van Jezus ook aangekondigd met de naam Immanuel: God met ons.
- Mattheus beschrijft ook hoe Jezus, door Zijn onderwijs en daden (*words & works*), demonstreert hoe Gods Koninkrijk er uit ziet.
- Het Koninkrijk van God werd zichtbaar dus in het leven en onderwijs van Jezus. Het Koninkrijk wordt nog steeds zichtbaar vandaag de dag door de Heilige Geest. En het Koninkrijk van God zal volledig geopenbaard worden wanneer Jezus terug komt.

Zoals Jezus is aangekondigd als de Messias door Johannes de Doper, zo kondigt Jezus zelf het goede nieuws van het Koninkrijk van God aan. De zaligsprekingen gaan zowel over het Koninkrijk van God nu als in de toekomst.

Jezus nodigt ons uit om dat Koninkrijk binnen te gaan. Het is alleen wel heel anders dan de wereld om ons heen. Er gelden andere regels, andere waarden, en daarom is het soms heel moeilijk voor ons om die uitnodiging te ontvangen en er op te reageren.

De kernboodschap van het onderwijs van Jezus is: "Bekeer u, want het Koninkrijk (der hemelen) van God is nabij". Dit legt Jezus in de zaligsprekingen verder uit.

Schrift met schrift

De zaligsprekingen grijpen terug op het Oude Testament waar de Messias en Gods Koninkrijk worden aangekondigd, in Jesaja, in de Psalmen, enzovoort.

Het schrift met schrift vergelijken gaat dan ook eindeloos door... Fascinerend om de rode draad te ontdekken, maar te veel voor 1 preek... Het is wel belangrijk om de profetieën van Jesaja te begrijpen om de zaligsprekingen te kunnen interpreteren, met name Jesaja 61:

Jesaja 61: 1-4	Uitleg	Zie ook:
De Geest van de Heere HEERE is op Mij omdat de HEERE Mij gezalfd heeft om een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen	Het goede nieuws van Jezus	Lukas 4:16-21
Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om voor de gevangenen vrijlating uit te roepen en voor wie gebonden zaten, opening van de gevangenis	Jezus brengt (geestelijke) vrijheid en herstel	

om uit te roepen het jaar van het welbehagen van de HEERE	nieuw tijdperk van zegen (Gods Koninkrijk)	
en de dag van de wraak van onze God...	Gods gerechtigheid en rechtvaardig oordeel over de wereld wanneer Jezus weer terug komt	Jes 35:4-6 'wraak van God': Hij zal komen en u verlossen

Wanneer Jezus dit zelf voorleest in de synagoge (Lukas 4), stopt Hij bij de woorden 'het jaar van het welbehagen in de HEERE' en zegt Hij dat deze belofte dan is vervuld. De dag van de wraak van God moet nog komen...

Voetnoot: Wraak van God is niet negatief bedoeld. In Jes 35:4-6 staat 'De wraak zal komen, de vergelding van God; **Hij zal komen en u verlossen**. Dan zullen de ogen van de blinden worden opengedaan, de oren van de doven zullen worden geopend. Dan zal de kreupele springen als een hert, de tong van de stomme zal juichen. Want in de woestijn zullen wateren zich een weg banen en beken in de wildernis. >> *God zal alles recht maken en dan zal Gods Koninkrijk zich in alle volheid vestigen op deze aarde. Hij zal Zijn schepping herstellen naar hoe Hij het oorspronkelijk bedoeld heeft. Daar wachten we nu nog op.*

Jesaja 61: 1-4	Uitleg	Zie ook:
om alle treurende te troosten; om aangaande de treurende van Sion te beschikken dat hun gegeven zal worden sieraad in plaats van as, vreugdeolie in plaats van rouw, een lofgewaad in plaats van een benauwde geest,	God brengt herstel, geeft gebroken mensen hun waardigheid terug, geeft vreugde na (be)rouw	Psalm 30 Jes 35: 10
opdat zij genoemd worden eiken van de gerechtigheid, een planting door de HEERE om Hem te verheerlijken.	Wie op God vertrouwt zal goede werken voort brengen	Psalm 1:1-3
Zij zullen verwoeste plaatsen van weleer herbouwen, de woeste plaatsen van vroeger weer oprichten, de verwoeste steden vernieuwen, die verwoest lagen, van generatie op generatie.	<i>Door en met Jezus worden de zachtmoedigen creatieve herstellende op plekken van onrecht en lijden</i>	Jesaja 58 (... is dit niet het vasten dat Ik verkies...)

Voetnoot 'Eiken van de Gerechtigheid': *Psalm 1:1-3: Welzalig de man die niet wandelt in de raad van de goddelozen, die niet staat op de weg van de zondaars, die niet zit op de zetel van de spotters, maar die zijn vreugde vindt in de wet van de HEERE en Zijn wet dag en nacht overdenkt. Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, waarvan het blad niet afvalt; al wat hij doet zal goed lukken*

Terug naar de zaligsprekingen...

Ik lees de zaligsprekingen niet meer als leefregels of eisen waar ik aan moet voldoen om Gods zegen te kunnen ontvangen, maar als een belofte over wat God in mijn leven wil doen.

1. 'Zalig' = een toestand van 'welbehagen in gemeenschap met God'; de vrede ervaren van 'God onder ons' (Psalm 1). Elke zin begint met een zegen van God – het begint altijd bij Hem.
2. De zaligsprekingen beschrijven het leven in Gods Koninkrijk: de zegeningen die God geeft en het karakter van Gods kinderen wat steeds meer naar Jezus' evenbeeld gevormd wordt.
 - a. Genesis 1 zegt dat we naar de gelijkenis van God gemaakt zijn. De zaligsprekingen beschrijven hoe dat 'naar de gelijkenis van God' er uit ziet. Het gaat beschrijft de kinderen van God, maar daarmee ook Jezus en God zelf!
 - b. Het gaat dus niet om eerst ons best doen om zo te worden, en dan toegang krijgen tot Gods Koninkrijk. Het gaat om beloftes voor diegenen die een keuze maken voor Jezus en Hem erkennen als hun enige Koning. Want dan kan God in ons wonen door de Heilige Geest, en worden we weer omgevormd naar de gelijkenis van God zoals Hij dat bedoeld heeft, en mogen we Zijn zegeningen verwachten.
3. Wat van waarde is in Gods Koninkrijk is waardeloos in de wereld, en andersom.
 - a. 1 Cor 1:25 – *Want het dwaze van God is wijzer dan de mensen en het zwakke van God is sterker dan met de mensen.*
 - b. We kunnen het Koninkrijk van God niet begrijpen naar de maatstaven van deze wereld. Het heeft een compleet tegenovergestelde cultuur. Als we het dus willen invullen naar de verwachtingen van de wereld, dan falen we al gelijk.
4. Een kernwaarde van het Koninkrijk is Gerechtigheid – hebreuws: tsedeka – dit is een ethische norm voor juiste relaties tussen mensen – elkaar behandelen naar de gelijkenis van God en kwetsbare / onderdrukte mensen hun waardigheid terug geven.

Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen

- karakter: zij die beseffen dat ze Gods hulp nodig hebben
- zegening: toegang tot Gods Koninkrijk
- Lukas 4:18

Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden

- karakter: zij die berouw hebben, verlangen naar Gods vergeving en genezing
- zegening: Gods troost
- 2 Kor. 7: 9-11

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

- karakter: zij die vertrouwen op God alleen, kennen eigen positie tov God
- zegening: erven deze wereld (om te herstellen)
- Psalm 37:1-11

Zalig zijn zij die honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden

- karakter: zij die verlangen naar Gods gerechtigheid (Koninkrijk) hier en nu
- zegening: vrede, voldoening, zingeving
- Jes 55:1; Psalm 42; Openb 7:16-17

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

- karakter: schenken vriendelijkheid, gulheid en vergeving aan anderen
- zegening: Gods barmhartigheid
- Lukas 10: 25-37

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

- karakter: zoeken reinheid, oprechtheid, integriteit
- zegening: God kennen (zien)
- Hebr. 12:14

Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.

- karakter: brengen Gods *shalom* (*heelheid in je relatie met God, heelheid in de relatie met de ander, met jezelf en de rest van de schepping*)
- zegening: worden Gods kinderen genoemd
- Gal 3:26; Joh 1:12; Rom 8:16

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

- karakter: stellen God boven alles en volharden in geloof ondanks tegenstand
- zegening: erfenis van Gods Koninkrijk
- 2 Tim 2:12

Wat is hiervan de toepassing voor ons?

Gods Koninkrijk is radicaal anders dan de wereld om ons heen.

In onze maatschappij draait het om succes, uiterlijk vertoon, zelfverrijking, het leven naar je hand zetten, jezelf verbeteren en met anderen vergelijken. Maar het werkt niet...

In het NRC stond gisteren (22/9/2018) een interview met een hoogleraar psychiatrie. Hij zei: "Het is niet normaal om mooi en succesvol te zijn en alles onder controle te hebben".

Hij had het over lange wachtlijsten in de GGZ; 42% van de Nederlanders hebben last van stress, angst en neerslachtigheid; 1 miljoen slikken antidepressiva; 7,4% hebben PTSS. Dat zijn hoge cijfers gezien de welvaart in ons land.

Volgens deze hoogleraar verwachten we te veel van het leven zelf. We willen altijd gelukkig zijn; ons goed voelen; ons niet vervelen; het alleen maar leuk hebben. Gelukkig zijn is de norm. Als we ons leven niet zo kunnen maken als we willen, denken we dat we falen.

Maar we stellen te hoge eisen aan onszelf en het leven is niet maakbaar. Het lijden wat nu eenmaal bij dit leven hoort, zetten we weg als een medisch probleem. Maar het echte probleem is dat we ons ondanks de welvaart leeg voelen en op zoek zijn naar zingeving omdat we het lijden geen plek in onze levens meer willen geven, volgens deze hoogleraar.

"Het is niet normaal om mooi en succesvol te zijn en alles onder controle te hebben".

Het lijden kan zo groot zijn dat het mensen volledig uitschakelt. Ik zie dat in mijn eigen omgeving. Hulp zoeken is dan enorm belangrijk, ook psychiatrische hulp.

Maar Jezus is juist gekomen om ons in dat lijden te ontmoeten. Hij geeft erkenning aan het lijden, Hij weet wat het is en hoe het voelt. Want lijden is een realiteit in onze gebroken wereld. En Jezus wil ons uit dat lijden optillen, herstellen wat gebroken is, en ons laten zien hoe waardevol we voor Hem zijn. Hij wil ons in onze waardigheid herstellen, en zo ons gebruiken om ook anderen in hun waardigheid te herstellen.

Als wij ons zo overgeven aan God en laten vormen door de Heilige Geest, kunnen we het zout van de aarde en licht van de wereld worden. Uit eigen kracht houden we dat niet vol. Laat Jezus het werk doen in ons, en door ons. Alleen dan vinden we voldoening en vrede.

En dan is weerstand te verwachten want dan gaan we radicaal tegen de wereldse cultuur in.

Dit is niet een eenmalige snelle verandering van onszelf. Het is mijn ervaring dat ik continu terug moet gaan naar Jezus om weer in lijn te komen met de cultuur van Zijn Koninkrijk en de karaktervorming die daar bij hoort. Het is een proces wat pas ophoudt wanneer Jezus weer terug komt.

De zaligsprekingen refereren ook naar **Psalm 37**, dat zegt:

- Laat je niet beïnvloeden door medemensen die kwaad in het zin hebben, door boosheid of jaloezie, maar vertrouw op God. Zijn gerechtigheid zal overwinnen. Verwacht het van God. Dit zal leiden tot tevredenheid, vreugde, vrede, hoop.
- *V5: wentel uw weg op de HEERE en vertrouw op Hem: Hij zal het doen. Hij zal uw gerechtigheid tevoorschijn doen komen als het morgenlicht, uw recht doen stralen als de middagzon.*
- De psalm zegt niet dat als we God vertrouwen dat we geen tegenspoed of moeite zullen kennen. Maar wel dat ons vertrouwen in Hem beloond zal worden in Gods Koninkrijk. Wij willen gelijk resultaten zien, maar de psalm roept op tot geduld en volharding. Vertrouw op God in alle omstandigheden, want Hij is trouw, ook als je omstandigheden niet gelijk veranderen.
- Mijn getuigenis: behandelingstraject van mijn vader
 - o Een paar maanden geleden werd een kwaadaardige tumor ontdekt bij mijn vader. Hij bleek blaaskanker te hebben. Ik geloof dat God kan genezen, en samen met mijn ouders heb ik voor genezing gebeden. Ik had gehoopt dat God de kanker weg zou nemen, maar in de maanden daarop wezen verdere onderzoeken uit dat het niet alleen om blaaskanker ging, maar ook prostaat-kanker en non-hodgkin lymfeklieren kanker. Ondertussen zijn we halverwege de behandeling en dankzij de medische wetenschap zijn we nog steeds hoopvol dat hij zal genezen.
 - o Maar het wonder voor mij is dit: ik heb destijds ook gebeden dat we door het hele proces heen mogen blijven vertrouwen op God. Dat Hij ons denken en geloof zal beschermen. En dat er voor ik nu zeker; God blijft betrouwbaar en ik kan Hem nog steeds door alles heen prijzen en danken. Dat neemt niet weg dat het soms niet moeilijk is.
 - o Toen een paar weken geleden de uitslag kwam dat mijn vader met drie verschillende vormen van kanker te maken had, was dat wel even een mentale klap. Ik heb toen die zondag voor de helft van de tijd tijdens de aanbidding staan huilen, en mijn verdriet bij God gebracht. En ik heb toen ook Zijn troost daarin mogen ervaren. Ook dat is het Koninkrijk van God!

Eigen getuigenis:

Ik heb zelf zo'n 12 jaar geleden mogen ervaren dat de zaligsprekingen van Jezus een belofte zijn en niet een eis.

- Ik dacht dat ik beter wist wat goed voor mij was dan God (arrogantie ten top!), maar maakte daardoor ook verkeerde keuzes waarbij ik soms bewust tegen Gods bedoelingen in ging, met name in relaties.

- Totdat ik na een heftige relatie crisis echt op een punt kwam dat ik het niet meer wist: aan het eind van mijn eigen kunnen en wijsheid, in de put, en voor mijn gevoel ver verwijderd van God. Daar zat ik, alleen, met gebroken hart en enorme teleurstellingen, in het buitenland.
- Toen pas heb ik tot in het diepste van mijn ziel kunnen erkennen dat ik God nodig heb, dat Hij beter weet wat goed voor mij is dan ik zelf. En dat ik te arrogant was om naar Hem te willen luisteren. Ik werd een 'arme van geest' en had daar veel verdriet om.
- Maar vanaf dat moment heeft God me weer opgebouwd en genezen van de pijn en teleurstellingen. Hij liet me ook zien waar ik een verkeerd beeld van God had. Dat heeft een paar jaar geduurd, maar in die tijd heb ik zijn troost en vreugde mogen ervaren. Hij heeft mij met woorden, beelden, bijbel teksten, bemoedigingen van anderen, laten zien dat Hij heel veel van mij houdt, en dat ik Zijn kind ben. En dat heeft mij veranderd. Ik heb de zegeningen van Zijn koninkrijk mogen ontvangen.

Jezus komt niet voor degenen die alles op een rijtje hebben, diegenen die wij als succesvol beschouwen. Jezus komt voor diegenen die gebroken zijn, die het moeilijk hebben, die durven te erkennen dat ze zichzelf niet kunnen redden van zinloosheid.

In de zaligsprekingen geeft Jezus duidelijk aan dat het Hem vooral om onze harten gaat, en om onze relatie met Hem. Dat Hij dichtbij komt in ons lijden, maar ook dat Hij wil dat wij het lijden om ons heen ons aantrekken en daar iets aan gaan doen. De wonderen zijn bijzaak.

Afsluiting

We mogen onze verwachtingen van succes, controle, maakbaarheid afleggen.

En we mogen onze kwetsbaarheid als mens omarmen, zoals Jezus zichzelf kwetsbaar gemaakt heeft. Want God zal voor ons zorgen en door onze zwakte heen werken. En kwetsbaarheid is ook naar Gods evenbeeld, kijk maar naar Jezus.

We hoeven ons niet te schamen voor wie we zijn. Het is niet erg als je het gevoel hebt dat het leven door je vingers glipt.

“Het is niet normaal om mooi en succesvol te zijn en alles onder controle te hebben”.

Jezus vraagt ons alleen om afhankelijk te worden van Hem zodat Hij ons kan herstellen naar het evenbeeld van God, en door ons aan het werk kan gaan. Jezus nodigt ons uit om mee te werken aan het herstellen van Zijn Koninkrijk in deze wereld, maar dat begint bij ons eigen hart en karakter. En daar neemt Hij de tijd voor als je Hem toelaat in je leven en je hart.

Jezus zegt in Mattheus 11: 27-30:

Alle dingen zijn Mij overgegeven door Mijn Vader, en niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon, en hij aan wie de Zoon het wil openbaren. Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven. Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en u zult rust vinden voor uw ziel; want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht.

Amen.